

BEKYMRING – Salten Branns økonomiske situasjon

Vi viser til partssamarbeidsmøte med brannsjef mandag 22.9.2025.

I møte ble det presentert et svært alvorlig bilde av økonomien i selskapet. En situasjon som flere av oss tillitsvalgte i verste fall kunne frykte, men ikke så omfanget av på dette tidspunktet. Vi opplever situasjonen som en trussel mot vår evne og mulighet til å levere tilstrekkelig kvalitet på lovpålagte og nødvendige tjenester til samfunnet og våre innbyggere.

Vi deler brannsjefens bekymringer, men har ikke nødvendigvis samme forståelse for valg av tiltak.

MEN – hvorfor er vi havnet i en denne situasjonen? Hva har skjedd på veien hit?

Kommuneøkonomien er under press, og vi opplever at de fleste av våre eierkommuner har en anstrengt økonomi, der harde prioriteringer innad i kommunene er en del av hverdagen. Det er forståelig å se selskapets økonomi i sammenheng med kommunenes økonomi.

Beredskap koster

Vi er innforstått med at beredskap er den største utgiftsposten i selskapet, og den delen av organisasjonen der det er mulig å gjøre de største strukturelle grepene – med mulighet for besparelse i drift. Dette har en pris, og som påvirker lokal beredskap og tilstedeværelse i våre lokalsamfunn. Samtidig er vi inne i en urolig tid, der samfunnet peker på viktigheten av lokal beredskap og tilstedeværelse – og samfunnets evne til å omstille seg hvis/når kriser inntreffer. Brannvesenet er samfunnets mest tilgjengelige og tilstedeværende ressurs, som må bistå når andre nødetater ikke er der – enten på grunn av manglende tilstedeværelse eller prioriteringer.

Vi opplever uklare forventninger og signaler fra våre eiere. Det gis uttrykk for at brannvesenet skal yte mer for mindre penger. Et nedtrekk på 5% i overføringer samtidig som at kommunene ikke ønsker endringer av beredskapen eller gir tydelige føringer for struktur, drift og prioriteringer av oppgaver - fremstår for oss som urimelig og tilnærmet umulig å gjennomføre.

Brann- og redningsvesenet står foran store endringer, og det er forventninger om at vi skal være en del av totalberedskapen i Norge. Forventningene er de samme, både lokalt og nasjonalt. Samtidig vil våre eiere redusere våre muligheter til å være en denne ressursen, gjennom redusert overføringer – til nettopp beredskap. Beredskap koster!

Uten moderne utstyr – svekkes både HMS og beredskap

Det pågår en større prosess med utskifting av materiell og utstyr, som skal bidra til at våre brannkonstabler får påkrevd og nødvendig verktøy for å løse samfunnsoppdraget. Vi er dypt uenig i å løfte fram stopp i anskaffelser av nytt og hensiktsmessig utstyr og kjøretøy for å ivareta våre økonomiske forpliktelser. Dette er investeringer som i stor grad er knyttet til HMS, håndteringsevne og sårbarhet. Vi kan forstå at dette i ytterste konsekvens vurderes som et tiltak, men er svært kritisk og grunnleggende uenig at dette er en del av løsningen på våre økonomiske utfordringer.

Som nevnt pekes det på at den største økonomiske besparelsen ligger i driften av beredskap. Det er helt sikkert riktig at de største mulighetene ligger der, men dette er etter vår mening kun en del av det store bildet.

Deler av beredskapen og nivået er lovpålagt. Ut over dette kan det synes som om at den største økonomiske handlingsrommet finnes på deltid, som omfatter de fleste ansatte i selskapet. Skal vi ha en tilstedeværende beredskap, må disse ressursene øves, inneha påkrevd utdanning, ha tilstrekkelig materiell og utstyr og ikke minst ha brannstasjoner som ivaretar kravene til helse - miljø og sikkerhet.

Samfunnsoppdraget

Fra brannsjefen pekes det på en rekke alternative tiltak som vurderes iverksatt hvis ikke de økonomiske rammene økes. Alle tiltakene er knyttet til beredskapsfaglig håndtering. Dette er kanskje ikke alle tiltakene - men de er spesifikt nevnt, av en grunn. De fleste er en del av det samfunnet forventer av et større brannvesen. Og – som sannsynligvis er gjenstand for størst oppmerksomhet og engasjement.

Har vi snudd alle steiner

Hva med annen ressursbruk – og prioriteringer, som ikke er lovpålagt? Har vi vurdert alle sider ved våre tjenester – i et kost/nytte perspektiv? Når det er sagt, så er det gjennomført/prosess som tilsier kutt i stillingshjemler som gir en besparelse på nærmere 2 MNOK.

Som tillitsvalgt har vi tidligere gitt innspill til andre områder, uten at dette i særlig grad har vært utredet. Vår opplevelse er at enkelte forhold ikke er gjenstand for utredninger. Tiden er inne for å snu alle steiner, også de som ligger en nærmest.

Avslutningsvis – til spørsmålet vi stilte i innledningen. Hvorfor er vi kommet i en slik situasjon?

Vi sitter ikke med svaret, men vår eierstyring og økonomistyring har åpenbart ikke spilt på lag. Til det har vi nå kommet langt ut av kurs - og det har pågått over lang tid.

Vi har over tid brukt mere penger enn vi har fått fra våre eiere.

Forhåpentligvis vil pågående prosess i regi av BDO om selskapets økonomistyring gi oss noen svar.

Bodø, 29. september 2025

Med hilsen hovedtillitsvalgte

Kurt Rune Martinussen
Delta

Svein-Morten Sandnes
NITO

Ole Fredrik Bakken
Fagforbundet

Jøran Johansen
Lederne